NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Sygdomsmekanismer ved demens ved Parkinsons sygdom

Parkinsons sygdom skyldes mangel på signalstoffet dopamin, hvilket hænger sammen med degeneration af dopaminproducerende celler i substantia nigra, der er beliggende i midthjernen.

Manglen på dopamin er årsag til bevægeforstyrrelserne ved Parkinsons sygdom, men det er uklart i hvor høj grad dopaminmanglen også bidrager til den kognitive svækkelse.

Ved Parkinsons sygdom ses ophobning af Lewy bodies (Lewylegemer) i hjernevævet, især subkortikalt. Desuden ses tiltagende mangel på signalstoffet acetylkolin, ligesom ved Alzheimers sygdom og ved Lewy body demens.

Forandringer i hjernen

Udvikling af demens ved Parkinsons sygdom hænger sammen med både den gradvise ophobning af Lewy bodies og den tiltagende mangel på acetylkolin. Obduktionsundersøgelser viser, at demens ved Parkinsons sygdom er associeret med degenerative forandringer af Lewy body-typen i hjernebarken og i limbiske strukturer.

PET-scanning med et 'spormolekyle' (ligand), der binder sig til enzymet acetylkolinesterase i kolinerge aksoner, viser alment nedsat acetylkolinesteraseaktivitet i det meste af hjernebarken ved demens ved Parkinsons sygdom, men ikke ved Parkinsons sygdom uden demens.

Synukleinopatier

Sygdomsmekanismerne ved demens ved Parkinsons sygdom og Lewy body demens overlapper og meget taler for, at der er tale om to tilstande inden for samme sygdomsspektrum. Ved Lewy body demens ses et fald i mængden af signalstoffet dopamin, der kan måle sig med faldet ved Parkinsons sygdom.

Lewy body demens og Parkinsons sygdom kaldes sammen med multipel system atrofi (MSA) for synukleinopatier, idet disse sygdomme er karakteriseret ved en abnorm og formentlig skadelig ophobing af proteinet alpha-synuklein inde i hjernecellerne.

Paulson OB, Gjerris F, Sørensen PS, Waldemar G, Sørensen JCH, Sellebjerg F. Klinisk neurologi og neurokirurgi. 7 ed. København: FADL's Forlag; 2020

FADL's Forlag

Damholdt MF, Jørgensen K. Parkinsons sygdom og Lewy body demens. Klinisk neuropsykologi. 2 ed. København: Frydenlund; 2020

Frydenlund

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Jellinger KA. Dementia with Lewy bodies and Parkinson's disease-dementia: current concepts and controversies. J Neural Transm (Vienna). 2018;125(4):615-50

PubMed

Senest opdateret: 13. august 2020